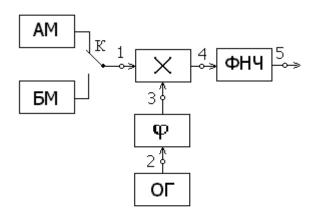
6-AMALIY ISH

SINXRON DETEKTORINI TADQIQ ETISH

Ishdan maqsad: Ishda sinxron detektorlash prinsipini oʻrganish va sinxron detektor (SD) sifat tavsiflarini tahlil etish maqsad qilib olingan.

6.1- rasm. Sinxron detektorning strukturaviy sxemasi

Amaliy ishini bajarish uchun vazifalar

- 1. SD ning faza sezgirligini tadqiq etish.
- 2. Tashuvchisi (несущий) sathining sinxron detektorlash jarayoniga ta'sirini tadqiq etish.
- 3. SD ni balans modulyatsiyalangan signallarni detektorlashdagi faza sezgirligini tahlil etish.
 - 4. SD chiqishidagi past chastotali signal buzilishini kuzatish.

Uslubiy ko'rsatmalar

1. SD ning faza sezgirligini tadqiq etish.

- 1.1. Kompyuter xotirasiga dasturni kiriting. Ossillograf 1-kanal kuchaytirgichi yordamida 1 katak 0,6 V va ikkinchi kanalida
 - 1-bo'lim 0,4V, signal yoyishini 0,13 MC 1 katak qilib o'rnating.
 - 1.2. «Vibor vida signala» qismida «AM s nesushiy» tugmasini bosing.

«Generator AM signalov» chiqishidagi tashuvchi signal amplitudasini 1V, chastotasini 20000 Gs va modulyatsiya koeffitsientini 0,5 qilib oʻrnating.

- 1.4. «Organi upravleniya» blokida tayanch signallar generatori chiqishidagi signal kuchlanishini 1V va chastotasini 20000 Gs qilib oʻrnating.
- 1.5. Ossillograf 1-kanali kirishini virtual amaliy maketini 1-nuqtasiga ulang va quyidagi ossillogrammalarni ketma-ketlikda chizib oling:
 - a) AM signal (1-kanal 1-nazorat nuqtasiga ulangan);
 - b) tayanch generatori (OΓ) (2-kanal kirishi 2-nazorat nuqtasiga);
 - v) fazani suruvchi (ΦB) chiqishida (2-kanal kirishida 3-nazorat nuqtasi).
 - g) Signallarni koʻpaytirgich chiqishida (2-kanal kirishida 4-nazorat nuqtasi);
- d) past chastota signallar filtri (ΦΗЧ) chiqishida (2-kanal kirishida 5-nazorat nuqtasi).
- 1.6. Faza suruvchi (ΦB) yordamida faza qiymatini 0° dan 180° gacha har 10° oraligʻida oʻzgartirib, past chastotali signal amplitudasini oʻlchang (ossillograf ekranidagi kataklar yordamida) oʻlchashlar natijalarini 6.1- jadvalga yozing.

6.1- jadval

φ , grad	0°	10°	20°	 170°	180°
U_{Nch}					

- 6.1- jadvaldagi qiymatlar orqali $U_{NCh} = f(\varphi)$ grafigini chizing.
- 1.6.Fazalar farqi: 0° , 90° , 180° boʻlgan holatlar uchun SD kirishidagi AM signal va chiqishdagi past chastotali signal $U_{NCh}(t)$ ossillogrammalarini birini birining ostiga qilib chizing.

- 2. Tashuvchi (nesushiy) sathining sinxron detektorlash sifatiga ta'sirini tadqiq etish
- **2**.1. Faza suruvchi (FV) qiymatini 0° qilib oʻrnating.
- 2.2. Tashuvchi (несуший) amplitudasi U ni 0 dan 3 V gacha har 0,2 V orqali oʻzgartirib past chastotali (PCh) chiqish signali amplitudasini ossillograf kataklari yordamida hisoblang va 6.2- jadvalga yozib boring.

6.2- jadval

U_N , B	0	0,2	0,4	•••••	2,8	3
U_{NCh} , B						

- 6.2- jadvaldagi koʻrsatkichlar yordamida $U_{NCh} = f(U_N)$ grafigini chizing.
- CD ni balans modulyatsiyali (BM) signallarni detektorlashdagi faza sezgirligini tadqiq etish.
- 3.1. "Vibor vida AM signala" darchasi yonidagi «BM» tugmasini bosilgan holatda 1.3.-1.7. banddagi oʻlchash va kuzatishlarni takrorlang.
 - 4. SD chiqishidagi past chastotali signal buzilishini kuzatish.
- 4.1. Tashuvchi signal va tayanch signal fazalari farqini $\varphi = 0^{\circ}$ boʻlgan holatida, tayanch signallar generatori (OG) chastotasini 10000Gs dan 50000 Gs oraligʻida oʻzgartirib ossillograf ekranidagi ossillogrammalarni kuzatib boring va chizib oling.
 - 4.2. Fazalar farqi $\varphi = 180^{\circ}$ boʻlganda 4.1. bandni takroran bajaring.

Hisobot tarkibi

- 1. Tahlil oʻtkazilgan qurilmaning strukturaviy sxemasi.
- 2. Ossillogrammalar.
- 3. O'lchashlar natijasi (jadval shaklida) va ular asosida qurilgan grafiklar.

Nazorat savollari

- 1. Balans sinxron detektor elektr sxemasini chizing va uning ishlash prinsipini tushuntiring.
- 2. Halqasimon sinxron detektor elektr sxemasini chizing va uning ishlash prinsipini tushuntiring.
- 3. CD struktura sxemasini chizing va undagi signal koʻpaytirgich (перемножитель) va past chastotalar filtri (PChF) qanday vazifani bajarishini tushuntiring.
- 4. Past chastotalar filtri (PChF) amplituda chastota xarakteristikasi (AChX) sinxron detektor AChX siga qanday ta'sir etadi.
- 5. Nima uchun CD chiqishidagi signal chastotasi uning kirishidagi signallar chastotalari farqiga teng
 - 6. CD faza sezgirligi nimadan iborat?
- 7. Nima uchun CD kirishidagi AM signal tashuvchisi sathi uning chiqishidagi past chastotali signal sathiga ta'sir etmaydi?
 - 8. AM signallarni sinxron detektorlash jarayoni qanday kechadi?
 - 9. BM signallarni sinxron detektorlash jarayoni qanday kechadi?
- 10. Nima uchun tayanch generatori chiqishidagi signal fazasi 0° dan180° gacha oʻzgarganda CD chiqishidagi past chastotali signal fazasi oʻzgaradi?
- 11. Nima uchun ϕ_1 =90° boʻlganda CD chiqishidagi past chastotali kuchlanish nolga teng boʻladi?
 - 12. Sifat koʻrsatkichi boʻyicha oddiy AD yaxshimi, yoki CD mi?